

РЕШЕНИЕ

№ 17134

гр. София, 17.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 09.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **2263** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. С. (M. S.), [дата на раждане] провинция Б., Общ. Поле Х., А., гражданин на А., със средно образование, ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 2341 от 08.02.2024 г. на председателя на ДАБ – МС, с което по реда на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт. Застъпено е становище за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ. Твърди се, че решението е постановено при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на изложените в бежанската история релевантни обстоятелства относно наличието на основателни опасения от преследване, както и на реална заплаха за живота на жалбоподателя при връщането му в държавата по произход. В този аспект, се сочи, че съществено значение за спазване на нормативно уредения в чл. 33, т. 1 от Конвенцията за статута на бежанците (чл. 4, ал. 3 ЗУБ) принцип на забрана за връщане („non refoulement“) в държавата по произход, е обективното изясняване на актуалното към момента на постановяване на решението

обществено и политическо положение, което се твърди да не е сторено в административното производство. Поставен е акцент на настъпилите промени след напускане на страната от жалбоподателя през 2020 г. Твърди се, че представената справка от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС не дава възможност за обективен прочит на релевантни обстоятелства и факти за личния бежански профил на жалбоподателя. От съда се иска да отмени оспореното решение и да върне преписката на административния орган, с оглед цялостното и всестранно анализиране на информацията, съдържаща се в представените доказателства и прякото ѝ отношение към предпоставките по чл. 9, ал 1, т. 2 от ЗУБ. С позоваване на т. 20 от Насоки на ВКБООН относно ситуацията в А., съдържаща предупреждение към държавите за принудително връщане на граждани на А., на които не е предоставена международна закрила, е мотивирано и становището за наличие на реален риск от изтезание или нечовешко и унижително отношение спрямо жалбоподателя при евентуалното му връщане в държавата по произход.

Жалбоподателят не участва в проведеното съдебно заседание. В призовката, изпратена на единствения известен адрес на територията на страната, на който е пребивавал след образуване на производството по чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ – РПЦ – кв. Военна рампа – С., е отразена забележка, че е напуснал самоволно центъра на 20.03.2024 г. (месец след депозиране на жалбата против решението на председателя на ДАБ - МС), от когото е в неизвестност (л. 63). Ефективното упражняване на правото на защита на чуждия гражданин в съдебното производство бе обезпечено от участието на назначен по негово искане, заявено в изрично представена молба, наред с жалбата, служебен процесуален представител – адв. Л. Д.. Въпреки неосъществения контакт с жалбоподателя, поради самоволното напускане на РПЦ – кв. Военна рампа, адв. Д. поддържа направеното искане в жалбата за отмяна на решението на председателя на ДАБ – МС, с което на доверителя ѝ е отказана международна закрила на територията на РБългария. Поддържа изложените в жалбата аргументи, с които е обосновано искането.

Ответникът – председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), чрез процесуалния си представител – юрисконсулт Х., оспорва жалбата. Застъпва становище за неоснователност и необоснованост на аргументите, с които се иска отмяна на оспореното решение. Счита, че жалбата следва да бъде отхвърлена.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Административен съд - София град, Първо отделение, 26 състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните и съобразно правомощията си по чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа страна:

Административното производство е започнало по молба, заведена с вх. № ВР-13 - 5275 (рег. № УП - 15750) на 18.12.2023 г. в ДАБ при МС (л. 48 и л. 27) от М. С. (М. S.), гражданин на А., [дата на раждане] провинция Б., Общ. Поле Х., А., етническа принадлежност – пащун, религия – мюсюлманин – сунит, неженен, с основно образование, ЛНЧ [ЕГН], съдържаща искане за предоставяне на международна закрила на територията на Република България.

В деня на завеждане на молбата – 18.12.2023 г., в присъствие на преводач от пащу, е съставен Регистрационен лист (л. 44 – л. 46) и е изготвена Евродак дактилоскопна

карта (л. 40). На жалбоподателя са връчени писмена покана за провеждане на интервю на 28.12.2023 г., Указания относно компетентния орган и реда за подаване на молба за закрила, както и досежно процедурата, която ще се следва, правата и задълженията, които чуждите граждани имат на територията на РБългария. Предоставен му е и списък на организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут с приемни в ДАБ при МС, както и информация за задълженията, които следва да съблюдава в центровете на ДАБ - МС.

Самоличността на жалбоподателя е удостоверена с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, поради непредставяне на валидни документи, издадени в държавата по произход (л. 37). Чужденецът е декларирал съгласие за обработване на личните му данни за целите на производството по закрила, както и за събиране на официални данни от други органи и организации, включително и в страни, различни от страната му на произход (л. 38, л. 33, л. 34 - 35).

В деня на завеждане на молбата за закрила жалбоподателят е бил настанен в Регистрационно – приемателен център (РПЦ) - [населено място],[жк]. Връчени са му Указания за правата и задълженията, които има в зоната за движение, принадлежаща към РПЦ – С., съгласно Решение на Министерския съвет, както и писмена информация, съдържаща данни за местата, на които при необходимост може да получава допълнителна информация (л. 26, л. 29, л. 30 – л. 32).

Към преписката е приложено заверено копие на издадена от началника на Гранично полицейско управление - Е. Заповед рег. № 6865 ПАМ – 1172 от 04.12.2023 г. (л. 28), с която на жалбоподателя в настоящото производство, на основание чл. 44, ал. 1 във вр. чл. 41, ал. 1, т. 1 от Закона за чужденците в Република България е наложена принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход – А.“.

С писмо рег. № УП – 15750 от 22.12.2023 г. (л. 25) е отправено искане до директора на Дирекция „М“ – ДАНС за становище, съгласно чл. 58, ал. 10 от ЗУБ, като в получения отговор – рег. № М – 2351 от 09.01.2024 г. (л. 24) е отразено, че ако лицето отговаря на условията по ЗУБ, ДАНС не възразява на гражданина на Афганистан М. С. да бъде предоставена закрила на територията на РБългария.

Интервюто е проведено в присъствие на преводач от пашу, посочен като разбираем за жалбоподателя в Регистрационния лист и в Декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Документирано е с Протокол, рег. № УП – 15750 от 02.02.2024 г. (л. 21 – л. 23). Като причина за напускане на държавата си по произход А. през 2020 г. (ненавършил пълнолетие – 16 годишен), жалбоподателят е посочил липсата на сигурност и спокойствие, както и невъзможността да продължи образованието си. Заявил е, че лично не е бил заплашван от талибаните, но че са му известни подобни заплахи към членове на семейството му – негови братовчеди, които са били полицаи в националната армия. Същевременно е посочил, че е със средно образование и се е занимавал със земеделие, защото нямал професия. Уточнил е, че е роден и живял в провинция Б., общ. Поле Х. и притежава единствено афганистанско гражданство. Заявил е, че баща му, двамата му братя и сестрите му продължават да живеят в А.. Отрекъл е да е членувал в политическа партия или организация, както и да съден или осъждан в държавата си по произход. Посочил е и че не е имал каквито и да било проблеми заради етническата си принадлежност или религията, която изповядва. За периода след напускане на държавата си по произход, жалбоподателят е уточнил, че след кратък неколкодневен престой в П. – 2 – 3 дни, е отишъл в И., където също е останал за около седмица, а впоследствие в продължение на повече от година и

половина се е установил в Турция. Не е отрекъл, че е бил заловен от служители на Гранична полиция при опита си да напусне нелегално територията на РБългария през българо сръбската граница, с намерение да стигне и да се установи трайно във Федерална република Германия.

На 05.02.2024 г. на председателя на ДАБ – МС е представено писмено становище от експерта, провел интервюто, съдържащо предложение за отказ да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на гражданина на А. М. С. (л. 16).

При постановяване на оспореното Решение, административният орган се е позовал на официалната информация, отразена в Справка вх. № ЦУ-2014 от 14.12.2023 г. изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А., включително отношението на талибаните към спорта, спортистите, Н., подпомагащи жени и деца (л. 17 – л. 20).

В Справката е посочено, че поддържането и консолидирането на властта от талибаните създава условия за относителна липса на въоръжен конфликт на фона на продължаващо ограничаване на основните права и свободи на гражданите на А., особено на жените и момичетата. Отчетени са – подобряване на средата на сигурност след напускане на силите на НАТО и запазване на относително равновесие на икономиката, въпреки ниското ниво, което влияе върху зависимостта на значителна част от населението от хуманитарно подпомагане. Посочено е, че на 23 септември 2023 г. е одобрена безвъзмездна помощ за защита благосъстоянието и поминъка на уязвимите афганистанци от Азиатската банка за развитие и от Европейския съюз, а Република Турция е изпратила 20 тона медицински консумативи.

В мотивите на оспореното решение е прието, че в изложените по време на интервюто релевантни за бежанската история фактически данни не се съдържат такива, от които може да се приеме, че жалбоподателят е напуснал държавата си по произход поради преследване заради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, изразяване на политическо мнение и/или убеждение. Поставен е акцент върху липсата на твърдения за отправяни заплахи към личността на търсещия закрила по нито една от посочените причини, включително и за опасения от преследване. Отражено е, че не са установени данни, а и не са изложени твърдения афганистанският гражданин да е бил преследван, включително и да изпитва опасения от евентуални бъдещи подобни заплахи, имащи значение при преценката относно наличието на основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Отчетен е фактът, че поведението на търсещия закрила сочи категорично явното му намерение да ползва територията на Република България само за транзитно преминаване до крайната желана дестинация - Германия, което е било осуетено от задържането му в района на българо – сръбската граница. Липсата на представени документи за самоличност, както и на други, които позволяват да се провери достоверността на заявените причини за напускане на държавата по произход, са преценени обективно, в контекста на вътрешните противоречия в декларираните от жалбоподателя лични данни и заявените при проведеното интервю. В този аспект, е прието за недоказано и недостоверно твърдението на жалбоподателя, че е бил ограничен да продължи образованието си поради настъпилата промяна в официалната държавна власт, доколкото в представената актуална информация за общественото и политическо положение в А. не се сочат подобни ограничения за деца и младежи от мъжки пол. Като съществен за този извод е отчетен моментът на напускане на страната по произход заявен от жалбоподателя – през 2020 г., предхождащ почти с година установяването на власт на

талибаните (през м. август 2021 г.). Според административния орган, опасенията от преследване след евентуалното връщане в А., на които се е позовал кандидатът за закрила, са заявени единствено за целите на производството по ЗУБ. Прието е, че не са налице предпоставки за приложение на основополагащия принцип, залегнал в Наръчника на ВКБООН относно процедурите и критериите за определяне на статут на бежанец, „оказване на доверие при отсъствие на достатъчно доказателства“ или казано по друг начин „съмнение в полза на кандидата“. В подкрепа на този извод е прието, че не са установени обективни факти, които да предпоставят предоставяне на бежански статут на жалбоподателя, доколкото липсват релевантни причини, обосноваващи опасенията му за преследване – не се твърди политическа ангажираност, няма данни за осъществено преследване, по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, осъждане или прилагане на други репресивни мерки. Посочено е, че опасенията за живота са изцяло хипотетични доколкото липсват твърдения и за преследване поради раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Направен е извод за липса на обективни данни за предприети дискриминационни мерки, нарушаващи правото на живот на кандидата за закрила в държавата му произход, включително и за реални действия на преследване както от държавни органи, така и от организация/и, на която държавата не желае или не може да противодейства. Според административния орган, изложените причини от жалбоподателя, които са го мотивирали да напусне А. не са правнозначими за търсената международна закрила, доколкото въз основа на същите не могат да бъдат установени дори и лични опасения. Така е обоснован извод, че жалбоподателят е мигрант, а не лице, нуждаещо се от международна закрила. Отчетен е и фактът, че всичките му роднини – родителите му и по-малките му братя и сестри, както и други техни родственици продължават да живеят в А..

По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ административният орган е приел, че бежанската история не съдържа твърдения за наличие на реална опасност при връщане в държавата на произход, жалбоподателят да подлежи на наказание, свързано с лишаване от живот (смърт или екзекуция). В този аспект, са изложени съображения и за липса на обективни данни, въз основа на които може да се приеме, че М. С. е напуснал А. поради реална опасност от тежки заплахи срещу живота и личността му, изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, както и да е бил обект на неправомерни посегателства или да е бил подложен на насилие. Прието е, че към момента положението в държавата по произход не дава основание да се приеме, че степента на несигурност е достигнала ниво на безогледно насилие с опасност от тежки посегателства, което да предпостави предоставянето на закрила на базата на общата ситуация в страната. Направен е извод, че жалбоподателят не е бил изложен, а и не съществува риск от тежки посегателства, по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Не са установени данни за добре обоснован страх от преследване, както и за заплаха за живота му, за да се приеме, че попада в уязвима група, поради което е отказано и предоставянето на хуманитарен статут.

Обжалваното Решение № 2341 е постановено на 08.02.2024 г. от председателя на ДАБ при МС (л. 10 – л. 15) и е връчено на жалбоподателя в присъствието на преводач на 20.02.2024 г. (л. 15).

От процесуалния представител на ответника се представиха актуални към 09.02.2024 г. и към 03.04.2024 г. Справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС вх. № ЦУ – 617 от 09.02.2024 г. и вх. № ЦУ – 1031 от 03.04.2024 г. за

общото положение в страната и актуалната общественно-политическа и икономическа обстановка в А. (л. 66 - л. 75 и л. 76 – л. 87), приобщени като доказателства по делото.

Описаните релевантни за правния спор факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 20.02.2024 г., а жалбата е заведена на 27.02.2024 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган – председател на ДАБ при МС, в кръга на нормативно определените му правомощия. Оспореното Решение е издадено в предвидената писмена форма, при спазване на процесуалните правила, обезпечавачи ефективното участие, включително и личното упражняване на правото на защита от жалбоподателя.

Въз основа на приобщените доказателства е установено по несъмнен начин, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (*пащу*) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (*чл. 58, ал. 8 от ЗУБ*). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач на заявления от него разбираем език - пащу. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му.

В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички свои доводи, без ограничения за представяне и на доказателства в подкрепа на твърденията.

Решението е постановено и в съответствие с материалния закон.

Разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ регламентира предпоставките (условията), при наличието на които на чужденец може да бъде предоставен статут на бежанец в Република България, а именно – да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата си на произход, или да не желае да се завърне в нея, поради основателно опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или изразяване на политическо мнение и/или убеждение. Наличието и основателността на опасенията се преценяват въз основа на данните от бежанската история на кандидата. В Регистрационния лист, както и в декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ жалбоподателят е посочил, че е [дата на раждане] в провинция Б., Ислямско емирство А., гражданин е на А., с етническа принадлежност – пащун, мюсюлманин – сунит.

Законосъобразен е изводът на административния орган, че изложените, по време на интервюто, причини за напускане на държавата на произход не могат да бъдат свързани с нито едно от условията, визирани в разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Кандидатът за закрила не твърди да е бил обект на преследване от държавни органи,

от партии или организации или недържавни субекти в страната си по произход. Отрекъл е както той, така и останалите членове от семейството му да са имали проблеми поради религията, която изповядват или заради етническата си принадлежност. Посочил е, че родителите му, братята и сестрите му продължават да живеят в А., като не е заявил в периода след установяване на новата власт на управление от талибаните някой от тях да е имал проблеми от какъвто и да е характер. По време на интервюто кандидатът не твърди да е бил заплашван или спрямо него да е упражнявана някаква форма на насилие. Няма данни да е осъждан или да е преследван наказателно от официалните власти в държавата си по произход. Не е служил в армията и не е преминал военно обучение. Изложеното, дава основание на съда да приеме, че обосновано и законосъобразно административния орган е приел, че липсват законовите основания на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Споделима е и преценката за липса и на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ предвижда, че за да бъде предоставен хуманитарен статут на чужденец, освен че същият не следва да отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец, е необходимо да не може или да не желае да получи закрила от държавата си по произход заради опасения, че ще бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; както и на тежки заплахи срещу живота или личността, поради безогледно насилие, в случай на въоръжен конфликт.

В представената справка от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, на която се е позовал в мотивите на решението си административният орган, се съдържа информация, че областта, в която е живял със семейството си жалбоподателят не е територия на „въоръжен конфликт“. Въз основа на данните за устойчивост на икономиката, макар и на сравнително ниско ниво, е направен обоснован извод, че за жалбоподателя не съществува проблем да се върне и да продължи да живее в държавата си по произход. Направен е обективен анализ на представена от него информация по повод на подадената молба за закрила, въз основа на която е прието, че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут в Република България.

Не могат да бъдат споделени съображенията в жалбата относно липсата на обективна и пълна преценка на всички обстоятелства от значение за положението в страната по произход, с което е обосновано искането за връщане на преписката със задължителни указания относно правилното приложение на материалния закон. Административният орган е спазил всички изисквания на закона, както при провеждане на административното производство, така и при постановяване на административния акт, предмет на съдебен контрол в настоящото производство. Административният орган е обосновал решението си след задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, преценявайки, че по отношение на жалбоподателя не е налице нито опасност за живота и свободата, ако бъде върнат в държавата си по произход, нито опасност от преследване поради националност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, нито реална опасност от тежко посегателство като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Спазени са и изискванията, обезпечавачи

правото на лично участие и на защита, въпреки че жалбоподателят не се е възползвал от възможността да представи доказателства в подкрепа на заявеното при интервюто. Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме, че жалбата като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

От процесуалния представител на ответника не е заявена претенция за разноски, поради което съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. последно от АПК във вр. чл. 85, ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд - София – град, Първо отделение, 26-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. С. (M. S.), [дата на раждане] провинция Б., Общ. Поле Х., А., гражданин на А., със средно образование, ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 2341 от 08.02.2024 г. на председателя на ДАБ – МС, с което по реда на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението на страните пред Върховен административен съд на Република България.